

Аби створити успішну громаду, треба володіти неабиякими управлінськими здібностями та тримати в лещатах усіх підлеглих. За таким принципом керує своєю громадою відома на всю Україну Олександра Шереметьєва. Мабуть, тамтешні села просто зникли б, та вона взяла все у свої руки. В Омельницькій об'єднаній територіальній громаді Кременчуцького району наші кореспонденти побували в Омельнику, Запсіллі та П'ятихатках.

— Основною мотивацією для створення процвітаючої громади повинна бути любов до своєї маленької батьківщини. А найскладніше — змінити світогляд людей. Ніхто не приїде до нас в Україну створювати нову державу. Усе в наших руках, — переконана Олександра Іванівна.

Вона стверджує, що об'єднання не треба боятися, тим паче зволікати з цим. Настав час діяти. Скористатися інструментом добровільного об'єднання з кількома місцевими громадами для того, щоб стати успішними і зробити рішучий крок заради майбутнього своїх дітей, нескладно. Основне завдання керівників громад — чути людей і виконувати прийняті спільно рішення.

Це означає дотримувати слова. Все треба вирішувати з людьми, тоді така влада буде їм потрібна. А ще громади — це інструмент для максимального наближення послуг до людей та створення можливостей для самореалізації кожного, — додає голова ОТГ.

Робота кипить

Олександра Шереметьєва зуміла направити управлінський потенціал у правильне

Голова Омельницької ОТГ Олександра Шереметьєва

русло і досягла бажаних результатів. Омельницька ОТГ функціонує вже півроку. Вона об'єднує 20 невеличких сіл, населення яких становить близько 6 тисяч, а площа 109 км². Сьогодні тут досягли неабияких успіхів. Певні зрушення видно, як тільки в'їжджаєш на територію.

Повним ходом іде ремонт у будинку культури. Там уже облаштували три кімнати. Незабаром їх обладнають усім необхідним. Люди працюватимуть у комфортних умовах. Не сидять склавши руки й у сільській раді. Тут завершують ремонт адмінприміщення. Залиши-

лося привести до ладу кабінет керівника.

— Свій кабінет я ремонтую останнім. Спочатку обладнали інші кабінети, щоб людям було комфортно тут бути, щоб вони відчували повагу до себе, — каже Олександра Іванівна.

Також тут відремонтували касу, аби жителі могли отримувати послуги на місці. Обладнають у сільській раді кімнату депутатів, де вестимуть відеозйомку, — місцеві жителі зможуть переглядати засідання виконкому та сесії в режимі он-лайн. Відео викладатимуть на сайті, над яким уже працює особа, відповідальна за зв'язки з громадськістю та ЗМІ.

Усі тут трудяться, як бджілки, а Олександра Іванівна, звісно, контролює цей процес. Команда, що прокладає шлях до створення успішної громади, складається з 36 осіб. Переважно це молодь, середній вік яких становить 35 років. Голова громади дуже цим задоволена:

— Я рада, що працюю з молодими людьми. Мої підлеглі віком від 21 до 40 років. У молоді інші підходи до вирішення питань. У них усе цікавіше, яскравіше. Вони постійно прагнуть до кращого.

Ремонтують будинок культури і в Запсіллі, а в П'ятихатках він уже новий. Доклали чимало зусиль, для того, щоб людям приємно було туди ходити.

У Омельницькому садочку, за ініціативою батьків, відремонтували каналізацію. Тепер готуються ремонтувати дах, затрати на який становлять близько 1 млн грн. Взагалі в громаді чотири дитсадки, які продовжували працювати навіть після утворення об'єднання. Більше того, ці садочки процвітають. Таких яскравих ДНЗ нам ще бачити не доводилося.

У с. Щербакі обладнали сучасний ФАП і вже виділили 388 тисяч, аби відремонтувати такий заклад у Запсіллі.

Великий стадіон з'явився в П'ятихатках завдяки громадській організації «Мега-спорт». Тепер молоді є де погаяти м'яча, а для малечі встановили невеликий спортивний майданчик.

«Освоїти кошти — складне завдання, але воно того варте»

Олександра Іванівна разом із командою чітко слідує програмно-цільовому методу формування бюджету. Покроково вона створює успішну ОТГ.

— Спочатку я була проти об'єднання. Бо як і кожна людина боялася змін. А тоді порохувала: до об'єднання чотири населені пункти мали бюджет 4,2 млн грн, а після — 17,9 млн грн, плюс 4,9 млн грн субвенції від держави. То чому б і ні? Освоїти кошти — складне завдання, але воно того варте, — каже вона.

У 2010 р. завдяки ГО «Ісар-єднання» було створено Благодійний Фонд «Фонд громади Омельника», метою якого став безпосередній зв'язок сільських рад із написання бюджетів та проектів на міні-гранти, навчали визначати, що таке мета, місія, візія, завдання. З працівниками проводили роботу кращі імениті тренери: Руслан

Ремонт будинку культури в Запсіллі

Краплич, Олександр Волошинський, Василь Кашевський, Віктор Бобиренко, Галина Киященко, Ірина Маноха та інші. В кожній громаді вони підготували осередок ініціативних людей, які ждали змін. І коли настав час утворити об'єднану територіальну громаду, то Омельник і навколишні села були до цього готові.

— З об'єднанням проблем не було. Вони з'явилися потім, — коментує вищесказане Олександр Шереметьєва.

Зараз усі, хто був сільськими головами, стали старостами. Вони ж і заступники керівника громади. Поки були головами, звикли бути самостійними, а тепер підконтрольні. Коли були керівниками — відповідали за все, стали старостами — вирішили, що їхні повноваження зменшилися. Хоча, насправді, зараз вони як і раніше керують селами. Тепер вони відповідальні за написання проектів. Кожній громаді виділяють кошти, а вона повинна вирішити, на що їх витратити. Немає проекту — немає грошей. Немає грошей — село не розвивається. Тож відповідальність за те, чи процвітає населений пункт, чи він занепаде, на старостах. Але це тимчасові «притирки», поки запрацює механізм.

дення в Омельнику», на реалізацію якого витратили 3 млн грн, та «Застосування енергоощадних технологій при відновленні вуличного освітлення в с. Рокитне». Тепер сільська рада має 19 програм, які мають фінансову забезпеченість.

Наразі чимало сільських рад впевнені, що зможуть бути конкурентоспроможними. Очевидно, що реформа має недоліки. Але плюсів більше. Приміром, у кожній сільській раді Омельницької ОТГ створений відділ розвитку внутрішніх територіальних громад, де працює староста, землевпорядник та адміністратор. Діє ЦНАП (центр надання адміністративних послуг). Є фінансовий відділ, який розробляє бюджет та затверджує його в ОДА. Працює в сільській раді енергоменеджер, що слідкує за використанням теплової та електроенергії, газу, водопостачання, та міграційна служба. Створено відділ доходів. На кожного платника податків відкрито справу і контролюється сплата. У перспективі створення управління соціального захисту. Якщо виникають питання — кожного понеділка можна прийти на прийом до голови й обговорити їх. Усі працівники сільських рад залишилися на

Те, що процвітає лише центр, а інші села занепадатимуть — це міф. Кошти ми розділяємо на всі території, враховуючи кількість жителів. Таким чином визначили, кому скільки дати, і все. Менше вони не отримають.

Омельницький аграрний ліцей

Але держава допомагатиме нам тільки впродовж трьох років, а далі ОТГ повинна жити самостійно. Наразі ми не закрили жодної школи, садочка чи ФАПу, та щоб

можливостей для навчання та відчували себе конкурентоспроможними на ринках здобуття вищої освіти та праці. Утримуємо танцювальний колектив, щоб діти розвивалися, брали участь у конкурсах та заходах. А

Подали проект на освітлення в с. Щербаки, яке «підопікою» Рокитнянської сільської ради. Незабаром тут відкриють амбулаторію, а в тому ж с. Щербаки обладнали житлову будівлю під приміщення з надання адміні-

якими враженими та задоволеними повернулися наші учні з обласного конкурсу «Кращий читач року»! Вони — наше майбутнє, і треба розвивати їхню духовність. Те, що посіяне в дитячих душах, звідти ніде вже не зникне, — каже Олександра Іванівна.

Нині існує стипендія Омельницької сільської ради: по 200 грн учням, що закінчили навчальний рік на «відмінно». Грошовою премією хочуть наділити і вчителів, які підготували переможців олімпіад та конкурсу-захисту наукових робіт у МАН. Кожна школа має по автобусу для підвозу дітей.

Відкривають амбулаторію та Будинок захищеної старості

Староста с. Демидівка **Андрій Пиріг** теж має чим похвалитися. В селі розташований єдиний в районі пам'ятник Тарасу Шевченку, один із кращих будинків культури та базове господарство «Агрофірма ім. Т. Г. Шевченка». Також тут функціонує один із чотирьох садочків, що є в громаді.

— У майбутньому плануємо створити в Демидівці Будинок захищеної старості. В початковій школі, яку маємо в селі, відведемо місце для садочка, а його теперішнє приміщення обладнаємо під будинок престарілих. Уже отримали експертизу й подали заявку на його реконструкцію. Також маємо проекти на освітлення та ремонт покрівлі в будинку культури, — каже він.

Ладнається все й у Рокитному. Тут уже обладнали вуличне освітлення, збираються ремонтувати водогін.

стративно-побутових послуг населенню. Тут буде кімната лікаря, який зможе обслуговувати місцевих жителів, можливо, бібліотека чи щось іще. Відкрили ЦНАП.

— І все це тільки завдяки тому, що об'єдналися в громаду, — каже староста Рокитного **Олена Лагай**. — Тепер ми маємо більше можливостей та надходжень для реалізації ідей. Ремонтуємо дороги, утримуємо школу, розробляємо та втілюємо проекти. Це той позитив, який ми отримали від об'єднання в Омельницьку територіальну громаду, і тепер я точно знаю, що це того варте.

Найбільша загроза — політична кон'юнктура

— Прийде до влади хтось інший і скаже, що децентралізація — це шлях в нікуди, і все. Вийде, що зусилля, розум і енергію вклали в ніщо. Важко сформувати людину команди. Кадрове питання — складне. Люди, як комахі: є бджоли, а є мухи. Мухи завжди всім незадоволені, бджоли несуть позитив, створюють щось нове. У природі є й ті, й ті, і з ними треба працювати. Та найголовніше те, що ми повинні любити своє село, малу батьківщину, працювати на результат, а точніше, для людей — переконана Олександра Шереметьєва.

Юлія САВЧЕНКО,
фото автора

Стаття створена на основі досвіду та інформації отриманих в проекті «Інституційна підтримка — активізація місцевих засобів масової інформації в місії інформування про реформу децентралізації в Україні».

За роботою в Омельницькій сільській раді

Як усе починалося?

— Спочатку була зустріч сільських голів. Потім ми зустрілися з кожним колективом окремо, обговорили, як будемо працювати надалі. Відбулися вибори керівника громади, участь у яких взяли всі сільські голови. Потім провели зустріч із населенням усіх територій та розробили план соціально-економічного розвитку нашої громади. З того часу діємо, — розповідає Олександра Іванівна.

Відразу сформована команда розробила вісім проектів, із яких у вищі інстанції пройшло два: «Будівництво системи водопостачання й водовідведе-

своїх місцях, нікого не звільнено, адже, як каже Олександра Іванівна, це люди з досвідом, ними «розкидатися» не можна. Хоча їхні обов'язки тепер змінилися, і вони ще не зовсім готові брати на себе відповідальність. Наприклад, секретар, який звик друкувати довідки, нині в ролі адміністратора повинен готувати якісні рішення, оприлюднювати їх, вчасно робити протоколи, працювати з комісіями.

— Змінити мислення людей важко, але ми на шляху до цього. Зараз народ вносить пропозиції щодо партисипаторного бюджетування, проектних пропозицій з розрахунками, проводить SWOT-аналіз ситуацій.

утримувати їх і надалі, треба створити інвестиційну стратегію. По-іншому не вийде, — зізнається Олександра Іванівна.

Головне в освіті — її якість, а не нові вікна в закладах

Нині Омельницький аграрний ліцей та Рокитнянська ЗОШ — на балансі громади. Місцева влада вкладає все, що можна, у їхній розвиток.

— Головне в освіті — не вікна замінити, а її якість. Ми написали проект про забезпечення шкіл та ДНЗ інтерактивними дошками, оскільки доступ до Інтернету давно є, аби учні мали більше